

Tilsyns- rapport 2023

Jacob Holms Minde

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Det årlige tilsyn består af:

- Et anmeldt tilsynsbesøg, hvor den tilsynsførende pædagogiske konsulent observerer det daglige arbejde med børnene ud fra en række observationskriterier¹.
- En faglig dialog med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer og faglig dialog, og hvor der på baggrund af tilsynet gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde. Det er institutionens tilknyttede pædagogiske konsulent eller en anden konsulent fra områdeforvaltningen, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Den bydækkende tilsynsenhed

For at understøtte uvildigheden i tilsynet er der i Københavns Kommune etableret en bydækkende tilsynsenhed, som ikke har løbende samarbejde med institutionerne. Tilsynsenheden deltager i 10% af tilsynene i tilfældigt udvalgte institutioner. Det er tilsynsenhedens opgave dels at kontrollere, at det pædagogiske tilsyn udføres som beskrevet i Københavns Kommunes tilsynskoncept, dels at bidrage med et uvildigt og udefrakommende blik i vurderingen af den pædagogiske praksis.

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen.

Du kan læse mere om det pædagogiske tilsyn samt opfølgning på tilsynet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

---

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået vurderingen "Vedligehold indsats" i alle temaer, gennemføres i det efterfølgende tilsynsår ikke et ordinært tilsyn, men et Light-tilsyn. Light-tilsynet består af en vedligeholdelsesdialog, men der gennemføres ikke observationer, ligesom der heller ikke gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsyn i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn samt kommentarer til dette års tilsynsrapport. I bilaget til rapporten finder du institutionens selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige og kommunale minimumskrav.

Tilsyn med den pædagogiske kvalitet

Tilsynet i Københavns kommune føres ud fra en række kriterier, som ifølge forskningen om kvalitet i dagtilbud er væsentlige for at skabe rammer for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Kriterierne er kategoriseret under seks temaer med afsæt i det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan:

1. Samspil og relationer mellem børn og voksne
2. Børnefællesskaber og leg
3. Sprog og bevægelse
4. Forældresamarbejde
5. Sammenhæng i overgange
6. Evalueringskultur

Vurdering af indsats i tilsynsrapporten

Det pædagogiske arbejde i institutionen vurderes på baggrund af observationer og dialog om kriterierne i de seks temaer. For hvert tema giver den pædagogiske konsulent en vurdering af, hvordan institutionen skal arbejde videre med indsatsen med en af de fire kategorier nedenfor.

Institutionen skal vedligeholde indsatsen – betyder at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og løbende udvikle deres praksis.

Institutionen skal justere indsatsen – betyder at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og foretage nødvendige justeringer i deres praksis. Den tilsynsførende kan evt. give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal ændre indsatsen – betyder at institutionen skal foretage ændringer i deres praksis, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal iværksætte en ny indsats – betyder at institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Anvisninger og strakspåbud

I forbindelse med tilsynet kan den pædagogiske konsulent give en eller flere konkrete anvisninger på opfølgende tiltag. Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag skal efterleves af institutionen, og der følges op på disse ved næste års tilsyn.

Hvis den pædagogiske konsulent i forbindelse med tilsynet observerer konkrete enkeltstående forhold, der er skadelige for børns trivsel og udvikling kan forvaltningen udstede et strakspåbud. Et strakspåbud indebærer, at institutionen skal iværksætte tiltag, der med det samme ændrer uønsket praksis. Forvaltningen følger op inden for 14 dage. Strakspåbud kan også udstedes, hvis institutionen ikke lever op til et eller flere af de gældende lovkrav, retningslinjer, anbefalinger mv.

Opfølgning på tilsyn ved bekymring eller alvorlig bekymring

Hvis forvaltningen på baggrund af tilsynet bliver bekymrede for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen, vil der i forlængelse af tilsynet altid blive iværksat et skærpet tilsyn. Det er institutionens ledelse, der er ansvarlig for at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymring, og forvaltningen sørger for, at institutionen får den hjælp og støtte, der er behov for i processen.

Når forvaltningen fører skærpet tilsyn, vil en pædagogisk konsulent komme på et eller flere uanmeldte tilsynsbesøg og foretage observationer af den pædagogiske praksis med fokus på de bekymrende forhold. Det skærpede tilsyn ophæves, så snart institutionen arbejder konstruktivt med udvikling af kvaliteten af den pædagogiske kvalitet, eller når institutionen har bragt orden i de forhold, som har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn.

Hvis bekymringerne for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen er af alvorlig karakter, vil der blive udarbejdet en handleplan. Handleplanen beskriver kort og præcist, hvilke alvorligt bekymrende forhold der er konstateret, hvilke forandringer der skal ske i perioden med skærpet tilsyn, hvor hurtigt tiltag skal sættes i gang, samt hvordan og hvornår forvaltningen følger op.

Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet

Københavns Kommune har fokus på at udvikle høj pædagogisk kvalitet for alle børn. I nogle institutioner kan der i perioder være behov for at forvaltningen træder tæt sammen om og med institutionen for at understøtte det arbejde. Når tilsynet giver anledning til bekymring for den pædagogiske kvalitet, igangsætter forvaltningen derfor samtidig med det skærpede tilsyn en særlig indsats til udvikling af den pædagogiske kvalitet.

En særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet er et toårigt forløb, hvor institutionen arbejder målrettet med at udvikle rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forvaltningen understøtter i perioden institutionen med ledelsessparring, faglig opkvalificering og hjælp til at fokusere på de opgaver, der styrker relationer mellem børn og voksne.

Når indsatsen er godt i gang, understøtter forvaltningen stadig med support og sparring, men fører ikke længere skærpet tilsyn.

Fakta om dette års tilsyn

Dato og tidspunkt for observationer: observationerne er foretaget ud fra Københavns kommunes tilsynskoncept og fandt sted i Skovhytten d. 25/10 kl. 8.00 - 12.00 og i Geislersgade d. 27/10 kl. 9.00 - 11.30

Faglig dialog blev afholdt d. 31-10-2023

Ved den faglige dialog deltog Klyngeleder, 2 medarbejderrepræsentanter, 1 forældrerepræsentant og pædagogisk konsulent

Tilsynet er afsluttet d.

Tilsyn er gennemført af pædagogisk konsulent Heidi Karina Stephensen

Generelle bemærkninger

Informationer om institutionen, observationer og faglig dialog, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Pædagogisk leder er sygemeldt i forbindelse med tilsynet og selvregistrering og faglig dialog er derfor varetaget af klyngeleder.

Beskrivelse af eventuelle strakspåbud

Eventuelle øvrige bemærkning og aftaler vedrørende opfølgning på tilsynet

Klyngeleder startede med en kort opsamling siden sidste års tilsyn. Der har været holdt fast i de gode rutiner efter anbefaling fra sidste år. Der er arbejdet med samlingerne, der er blevet kortere, så børnene ikke bliver passiveret. Både i vuggestuen og børnehaven bliver samlingen justeret efter børnegruppen, så den hele tiden er meningsfuld. Trio har anbefalet at genbesøge strukturkur, så der har både været personalemøde med Jan Hoby og gennemgang af egne aftaler. Der skal arbejdes videre på det næstkommende personalemøde. Hvad tager deltagerene med fra tilsynsdialogen i dag? Medarbejder: vil være opmærksom på mængden af leg kontra aktivitet. Det er dejligt, at vi går i samme retning. Leder: det går stille og roligt den rigtige vej med den faglige udvikling. Jacob Holms minde bliver ikke længere fritaget for opgaver i klyngen, fordi de har gang i egne indsatser, nu følger de den almindelige udvikling i klyngen. Er glad for forældrerådets opbakning. Medarbejder: det nye tilsynskoncept har været behageligt at være i. Forældre: oplever og hører fra andre forældre, at den faglige udvikling har været stor gennem de seneste år, hvilket tilsynet bekræfter.

Samspil og relationer mellem børn og voksne

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid opmærksomme og reagerer sensitivt på børnenes signaler.
- Det pædagogiske personale spejler altid eller næsten altid børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid tilgængelige for børnene og tilbyder trøst og omsorg, når børnene er usikre, bange eller kede af det.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid nærværende og fordybet i samspelet med børnene.
- Det pædagogiske personale bruger altid eller næsten altid rutinesituationerne til at skabe stimulerende samspil præget af nærvær, omsorg, ro og rytme.
- Læringsmiljøet bærer i høj grad præg af tydelig organisering, der skaber rammer for gode samspil og relationer mellem børn og voksne.

Observationen viser en ensartet praksis hos det pædagogiske personale, der næsten altid er opmærksomme og reagerer sensitivt på børnenes signaler. Dette ses blandt andet i udflytterbussen, hvor et barn inden afgang hjælpes tilbage til sit sæde og sikkerhedssele med omsorg og nysgerrighed over, hvorfor han kravlede rundt på gulvet. I vuggestuen er et barn meget ked af det på puslebordet og den voksne taler hele tiden i en trøstende varm tone, mens hun forklarer, hvad der sker for barnet. Da bleskiftet er overstået, kvitterer barnet med et uopfordret knus til medarbejderen, der besvarer omfavnelsen. Der er ligeledes en ens praksis hos personalet, der næsten altid spejler børnenes følelser ved hjælp af mimik, lyde og ord. Børnenes følelser bliver benævnt og bekræftet og de voksne tilpasser deres stemmeføring og mimik barnets. Er børnene kede af det, bange eller usikre er der næsten altid en voksen, der tilbyder sin hjælp. Dette ses for eksempel i en sprogaktivitet i børnehaven, hvor en voksen fysisk sætter sig ved siden af et barn, der virker usikker eller genert over at deltage i aktiviteten. Den voksne sidder tæt på barnet, har en hånd på skulderen og taler med varme i stemmen og store smil. I løbet af observationen er børn og voksne fordelt i mindre grupper, hvilket gør, at de voksne næsten altid er nærværende og fordybet i samspelet med børnene. De voksne bliver ved deres grupper og er gode til at færdiggøre den planlagte aktivitet inden noget nyt tilbydes børnene. Der er god opmærksomhed på, hvad der interesserer børnene, så de "spontane" aktiviteter tager som oftest udgangspunkt i ønsker fra børnene. Ved observationen ses der både rutiner i garderoben, måltidet, badeværelse og ind- og udgang af bussen. Overgangene fra aktivitet til pædagogisk rutine eller omvendt foregår i de små børnegrupper, hvilket giver en dejlig rolig stemning med tid og rum til nærvær mellem børn og voksne. Blandt andet sidder der en voksen på gulvet i vuggestuens garderobe sammen med børnene, da en gruppe skal på legepladsen. Den samme gode praksis gør sig gældende før frokost, hvor børnene er på badeværelset i mindre grupper for at blive skiftet. I begge afdelinger er der ved frokosten næsten altid en tydelig rytme, hvor børnene hjælper med at hente madvognen, sidder på faste pladser med den samme voksen og er inddraget i borddækning og afrydning i et eller andet omfang. Børnenes konsistente deltagelse og selvhjulpethed varierer en smule mellem stuerne, hvilket blandt andet skyldes mangel på det rette service for tiden (service er bestilt). Det er dog tydeligt at se, at børnene på alle stuer er bekendte med at kunne selv i en vis grad. I begge

afdelinger bærer læringsmiljøet i høj grad præg af en tydelig organisering. Ved afgang med udflytterbussen blev der observeret en fin procedure for modtagelsen af børnene, hvor der samtidig var fin mulighed for forældrene at give praktiske besked. I begge afdelinger hænger der visuelle oversigter for gruppeinddelinger, faste roller og praktiske opgaver og ved observationen blev disse aftaler overholdt.

I den faglige dialog fremgår det, at Observationen bliver genkendt af dialogens deltagere. Forældrerepræsentanten fortæller, at det er hendes indtryk at formiddagens observation er repræsentativ for hele dagen. Medarbejderrepræsentanten fortæller, der er arbejdet intenst med dette tema i årevis både hvad angår rutiner, overgange osv. Efterhånden er der en god praksis på alle stuer, men de holder stadig fokus, så de gode vaner ikke skrider. Personalet har brugt støttepædagogen i huset som rollemodel i forhold til, hvordan de kan spejle børnenes følelser. Medarbejderne gør sig umage med at være tydelige overfor børnene, hvilket også indbefatter en tæt fysisk kontakt. Forældrerepræsentanten er enig i, at personalet er tydelige, varme og kærlige og tager udgangspunkt i børnenes behov og særkende. Klyngeleder er glad for, at personalet holder fast i at følge de faste aftaler og bruger de visuelle oversigter aktivt. Særligt fordi personalets egne erfaringer og observationen viste, hvilken positiv effekt det har for børnenes trivsel, at alle ved, hvad dagen bringer for dem. Der blev givet flere eksempler fra dialogens deltagere på, at børnene virker trygge og ved, hvor de hører til hos de voksne. Klyngeleder fortæller, at de fremover vil have fokus på den faste rollefordeling (fordyber, omsorgsgiver og flyver), da de oplever, der er lidt variation stuerne imellem - hvordan de griber opgaven an. Klyngeleder fortalte om processen med at revidere de eksisterende aftaler, justeringerne har omfattet alle stuer på grund af nye medarbejdere. Det har givet et fælles ståsted og ejerskab i personalegruppen, fremfor at kopiere tidligere aftaler. Personalet har i processen givet udtryk for et behov for en større visualisering af rollerne både overfor hinanden og forældre, de har drøftet, at en løsning kunne være farvede silkebånd inspireret af en anden institution i klyngen. Båndene vil kunne hjælpe forældre, børn og kolleger med at aflæse, hvem de skal henvende sig til med hvilke behov. Medarbejderrepræsentanten fortæller, at børnene efterhånden kender rollerne og praksis dermed er meget nemmere.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Børnefællesskaber og leg

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale hjælper og guider ofte børnene til at deltage i positive samspil med hinanden i forskellige børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid opmærksomme på og hjælper de børn, der ikke indgår i positive samspil og børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er ofte aktive ift. at støtte og guide børnenes lege med hinanden i større eller mindre fællesskaber.
- Der er i nogen grad balance mellem børneinitierede lege og voksenplanlagte lege, aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale sikrer ofte, at alle børn er aktive deltagere i pædagogiske aktiviteter, rutiner og opgaver.
- De fysiske læringsmiljøer inviterer i høj grad til forskellige former for leg og understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Observationen viser, at personalet ofte er opmærksomme på at hjælpe børnene til at deltage i positive samspil med hinanden. I vuggestuen leger et barn i dukkekrogen for sig selv, men de voksne kigger jævnligt derhen og spørger om barnet vil være med i den fælles aktivitet på madrassen. På en anden stue bliver der leget konstruktionsleg og den voksne bekræfter positivt børnenes ideer overfor hinanden og kommer med opfordringer til at bygge nogle af de samme ting. Der høres mange eksempler på, hvordan personalet oversætter børnenes intentioner: "jeg tror, hun rørte ved dig, fordi hun gerne ville spørge dig om noget". Denne tilgang forebyggede flere små konflikter inden de udviklede sig, og børnene klarede derefter situationerne på egen hånd. Personalet er generelt dygtige til at foregribe konflikterne, inden de udvikler sig, de sætter ord på situationen, så det er tydeligt for alle, hvad der er på spil. Børnene får for eksempel lov til at komme med forslag til en madro - remse, et barn er utilfreds med remsen, der bliver valgt, hvilket der bliver gjort højtlydt opmærksomt på. Medarbejderen svarer i roligt tonefald: "ja, du ville have valgt en anden remse, men din ven valgte altså denne her, så det er den, vi siger i dag". Ofte er personalet bedre til at sætte aktiviteter i gang fremfor at initiere lege eller deltage i børnenes lege. Der blev observeret meget få vokseninitierede lege, men når de var til stede, deltog mange børn og der var plads til forskellige roller og funktioner i legen. Der blev observeret en større restaurant leg, hvor den voksne spurgte ind til og guidede legen, så der hele tiden var plads til alle børnene, samtidig med at den voksne selv havde en aktiv rolle i legen. Den voksne henledte flere gange børnenes opmærksomhed på at inddrage hinanden: "kan du ikke lige sige til din ven, at hendes mad er klar nu, så den ikke står og bliver kold" Den samme voksentilgang sås i aktivitetsgrupperne, hvor der jævnligt blev spurgt til børnenes ideer og handlet på dem. Når formiddagens planlagte aktiviteter taber børnenes interesse, bliver der tilbudt noget andet. For eksempel da der ikke var mere, der skulle males på børnehavens efterårstræ, så blev der i stedet sat perler frem til smykkefremstilling, hvilket var et ønske fra et barn allerede fra morgenstunden. I Skovhytten bliver alle børn "råbt op" gruppevis og gruppens program bliver præsenteret i busradioen. Børnene sad i bussen og sludrede om, hvad de hver især skulle lave i løbet af dagen og det virkede ikke til at nogen var i tvivl. Præsentationen af aktivitet i børnehaven i Geislersgade foregik ved samlingen og grupperne fordelte sig efterhånden, som de blev råbt op, hvilket gav en dejlig rolig stemning. Præsentationen af aktiviteter og grupper blev ikke observeret i vuggestuen. Der er visuelle oversigter på dagens hjælper flere steder i institutionen og i forhold til at hente madvogn bliver disse aftaler overholdt overalt. Det er lidt utydeligt at se, hvordan selvhjulpenhed bliver tolket stuerne i mellem. På stort set alle vuggestuerne virker børnene i et vist omfang bekendte med at selv smøre og skænke, trods at

det ikke er noget, de konsekvent bliver tilbudt. Ved nogle borde gør de voksne det hele for børnene, mens de andre steder for eksempel selv forsøger at skære maden over. Ved alle borde er der relevant bestik til rådighed, hvilket måske bidrager til børnenes kendskab til brug af dette. I børnehaven er børnene helt selvhjulpne og deltager både i at øse og skænke. På alle stuer i begge afdelinger deltager børnene i oprydningen. Det fysiske læringsmiljø i Geislersgade er flot og indbydende indrettet efter principperne i Rum og Læring. Der er mange legemiljøer til stede, der alle inviterer til forskellige legetyper af både høj og lav intensitet samt diverse remedier til kreative aktiviteter. Ved observationens start var der gjort klar til leg på alle stuer og i børnehaven også på gangarealerne. Der er flere tomme stuer, som i stedet bliver brugt af aktivitetsgrupperne, hvilket giver en fin fordeling af børn og voksne med god plads til alle. I Skovhytten er det fysiske læringsmiljø indendørs knap så velindrettet som i Geislersgade. Rummene virker bare på trods af, der er gjort en indsats for at tilbyde forskellige legemiljøer. Det er kun enkelte steder indendørs, hvor det er tydeligt, hvad børnene kan gå i gang med på egen hånd. Dette skyldes formentlig at Skovhytten primært opholder sig udendørs og børnenes mulighed for at eksperimentere og udforske bliver tilgodeset på den store grund og i skoven.

I den faglige dialog fremgår det, at Observationen blev genkendt af dialogens deltagere. Klyngeleder fortalte, at der jævnligt bliver justeret i de fysiske læringsmiljøer, så de passer til børnenes behov og holder fast i principperne fra Rum og Læring. Der er planer for at opgradere Skovhyttens fysiske indretning. Meyers madliv har holdt oplæg om de pædagogiske rutiner på et personalemøde og understøtter derudover et kommende forløb om blandt andet selvhjulpne og værdier for det gode pædagogiske måltid. Denne proces har været sat på standby på grund af genhusning af andre institutioner i Geislersgade. I Skovhytten er det allerede nu aftalt, at der en gang om ugen skal laves bålmad. Forældrerepræsentanten spørger til forskellen på leg og aktivitet, hvilket gav en god lang drøftelse ved den faglige dialog. Forældrerepræsentanten giver i drøftelsen udtryk for, at personalet er gode til at lege og der foregår meget andet end aktivitet. Medarbejderen fortæller, hvordan de griber børnenes initiativer og udvikler legene derefter, det er ikke altid lige nemt, så de har støttet sig til blandt andet legeskemaer og legeskasser. Personalet fortæller, at de er opmærksomme på legens betydning og sproggruppen drøfter jævnligt, hvordan legen kan blive mere fremtrædende i hverdagen. For at skabe sammenhæng i hele institutionen og børnenes hverdag uanset alder arbejdes der efter et fælles pædagogisk tema, der følger årstiderne og hvad der sker i børnegruppen. Temaarbejdet sker nogle gange på tværs af børnegrupperne, hvilket har bidraget til at gøre overgangene nemmere, og inddrager gerne forskellige metoder som for eksempel Fri for Mobberi. Der er planer om at lave personaleudveksling mellem Skovhytten og Geislersgade, så de bytter institution en gang om ugen, hvilket gerne skulle bidrage til en bredere viden om børnenes interne relationer og fællesskaber. Medarbejderrepræsentanten fortæller, at de samarbejder på tværs af stuer og børnenes alder om handleplaner på børn med særlige rettigheder. Børnenes behov stikker i mange retninger, så personalet har gennemgået alle handleplanerne og fundet fællesnævnerne, som indsatsen bliver planlagt ud fra. Børnenes zone for nærmeste udvikling kan være forskellig trods samme alder, hvilket gør, at denne praksis giver god mening for børnene.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Personalet skal have drøftet forskellen på leg og aktivitet og fundet en struktur og arbejdsform, der tilgodeser begge dele i lige høj grad. Det fysiske læringsmiljø i Skovhytten skal forbedres, så børnenes indendørs leg i Skovhytten får bedre betingelser i form af mere stimulerende legemiljøer.

Sprog og bevægelse

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale agerer altid eller næsten altid som sproglige rollemodeller for børnene.
- Det pædagogiske personale arbejder i nogen grad systematisk med sprogunderstøttende strategier gennem hele dagen.
- Det pædagogiske personale agerer af og til som rollemodeller ift. bevægelse og brug af kroppen.
- Det pædagogiske personale indtænker ofte sproglige og motoriske læringsmuligheder i alle rutinesituationer.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder i nogen grad børnene en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder i høj grad børnene en bred vifte af kropslige læringsmuligheder og aktiviteter.

Personalet er næsten altid sproglige rollemodeller for børnene og der høres mange gode spørgsmål og kommentarer i løbet af formiddagen. Spørgsmålene er enten til fælles refleksion eller for reelt at høre børnenes meninger eller undersøge, hvordan de har det følelsesmæssigt. Under hele observationer høres der ofte gode længerevarende samtaler mellem børn og voksne, der er dog en mindre variation personalet imellem, hvor mange led samtalerne forløber over og i hvor høj grad alle børn inddrages i samtalerne. Der høres mange nysgerrige og åbne spørgsmål både i de små hverdagsamtaler og i aktiviteterne og børnenes spørgsmål bliver ofte omformuleret af den voksne, så de fremstår mere reflekterende og undersøgende. For eksempel spørger et barn, om man kan male med fingrene, medarbejderen spørger ud til hele børnegruppen: "hvordan mon man skal gøre, hvis man vil male med fingrene, er der nogen der har prøvet det eller har en god ide til det?" På observationsdagen foregik de fleste aktiviteter stillesiddende ved borde eller på madrasser primært med fokus på den sproglige udvikling, der var så godt som intet planlagt, der også inddrog motorik og bevægelse. I Skovhytten brugte børn og voksne naturligt kroppen, da de lavede "havearbejde", hvor de samlede spisekastanjer og rev visne blade sammen. Børnene er inddraget i de daglige rutiner, hvilket giver god mulighed for at bruge både krop og sprog, men der er, som tidligere nævnt, forskel stuerne imellem. Børnene hjælper med at skubbe madvognen, de bærer service og glas til bordet og balancerer med at skrabe madrester i skraldespanden. Både på badeværelset og garderoben deltager børnene i af- og påklædning. Derudover bliver der sat ord på børnenes handlinger, samt brugt over og underbegreber blandt andet i garderoben. Som nævnt er begge afdelinger opdelt i mindre grupper gennem formiddagen, så fordelingen af børn og voksne giver gode muligheder for sproglig læring og aktiviteter. Væggene i Geislersgade har flere plakater med både billeder og skriftsprog samt bøger til rådighed på alle stuer. I Skovhytten er der ligeledes bøger til rådighed og busradioen bliver brugt til både højtlesning og sang. Skovhytten har en meget stor naturgrund, der både er indrettet med få traditionelle legeredskaber og mange naturlige legeområder for eksempel huler under træer. Hytten ligger direkte i skoven, som bliver brugt dagligt og ligeledes tilbyder masser af kropslige læringsmuligheder. I Geislersgade har alle stuer direkte adgang til rum, der er indrettet til fysisk aktivitet og legepladsen er nyrenoveret med gode legezoner, der også tilgodeser motorikken.

I den faglige dialog fremgår det, at Observationen blev genkendt af dialogens deltagere. Klyngeleder kommenterer på observationen af de få bevægelseslege, at stuerne jævnligt bruger

motorikrummene og generelt har naturligt fokus på brug af kroppen. Der bliver fortalt, hvordan børnene for eksempel må kravle på alle møbler og legeremedier og inddrage dem i deres leg. I de pædagogiske rutiner og mange aktiviteter bruger børnene kroppen helt naturligt for eksempel på ture ud af huset, hvor børnene går fremfor at køre i klapvogn eller når de tager trappen i stedet for elevatoren. Medarbejderrepræsentanten fortæller, at de har indkøbt spil som klodsmajor og mikado i kropsstørrelse, som tilgodeser bevægelsesleg og sprog på samme tid. Der bliver givet et eksempel på, hvordan børnene selv omsætter deres viden om kroppens tyngdekraft i deres lege. Børn med særlige rettigheder bliver til tider tilbudt særlige sproglige eller kropslige aktiviteter og spil for at forberede dem på at kunne indgå i lege med andre. Medarbejderrepræsentanten fortalte om deres arbejde med sprogtrappen og sprogstrategierne. De har udviklet legekasser med legeremedier og dialogspørgsmål, der guider personalet i brug af strategierne, også selvom man ikke er rutineret i for eksempel læseleg. Medarbejderne tager jævnligt billeder af børnene i hverdagssituationer, som har sammenhæng med enten tidligere eller nuværende pædagogiske forløb. Billederne bliver samlet i en bog, som er tilgængelig ligesom almindelige bøger. Børnene er glade for bøgerne og har glæde af at se sig selv og deres venner på billederne. Forældrerepræsentanten bekræfter effekten både sprogligt og socialt af, at børnene er med i bøgerne, de kan huske at deres venner er med. Observationen af blandt andet selvhjulpne ved måltidet blev drøftet under foregående tema.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Personalet skal have drøftet i hvilken grad, børnene skal være selvhjulpne og inddrages i de daglige rutiner, så praksis er ens på alle stuer. Personalet skal have fundet en balance i lege- og aktivitetstilbuddene, så der hver dag er mulighed for at udfordre og bruge kroppen.

Forældresamarbejde

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbud og forældre har i høj grad en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling.
- Det er i høj grad tydeligt for forældrene, hvad de kan forvente af dagtilbuddet, og hvad dagtilbuddet forventer af dem.
- Forældrene møder i hverdagen i høj grad medarbejdere, der er imødekommende, og som samarbejder med forældrene i forhold til at understøtte barnets læring i familien.
- Dagtilbuddet inviterer i høj grad forældrene ind i et mere intensivt og systematisk samarbejde om børn, der i kortere eller længere perioder har behov for et særligt fokus for at trives, lære og udvikle sig.
- Forældrerådet/forældrebestyrelsen kender og inddrages i høj grad i deres opgaver.

I den faglige dialog fremgår det, at Deltagerne ved dialogen gav udtryk for en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes udvikling og trivsel i dagligdagen. Der er fast procedure for afvikling og antal af forældresamtaler i løbet af institutionstiden, der bliver skelnet mellem obligatoriske formelle samtaler for eksempel i forbindelse med overgange og TOPI samt mere behovsprægede samtaler om hverdagsspørgsmål og/eller bekymringer. Der bliver skrevet referater af de mere formelle samtaler som netværksmøder, så der er gennemsigtighed og åbenhed i viden om barnet. Personalet ønsker ligeledes transparens for forældrene i forhold til udarbejdelsen af handleplaner, så de bliver som udgangspunkt færdigskrevet i samarbejde med forældrene ved hjælp af SMTTE. Det er vigtigt for barnets trivsel og udvikling at viden og god praksis fra både hjemmet og institutionen bliver inddraget og brugt af den anden part. Når der er noget særligt på spil for børnene i perioder, tager personale højde for situationen og indretter deres praksis efter dette. Forældrerepræsentanten fortæller, at man føler sig set og grebet af personalet i de situationer. Det er derudover en stor hjælp, når personalet tager sig tid til at sende en sms om barnets dag i løbet af dagen. I vuggestuen starter forældresamarbejdet allerede, når barnet bliver indskrevet, personalet følger op på barnets første institutionstid med en samtale, så eventuelle bekymringer eller uenigheder kan håndteres inden de udvikler sig. Der bliver skrevet dagbøger til forældrene på Aula minimum to gange om ugen fra begge afdelinger. Forældre oplever dagbøgerne som en god mulighed for at kunne tale med barnet om dagen i institutionen. Der har været en lille bekymring i forældregruppen om dagbøger og billeder tager tid fra børnene, medarbejdere forstår bekymringen, men har organiseret sig så for eksempel sovevagten bruges til dette arbejde. Forældrerepræsentanten fortæller at personalet er imødekommende, har et stort overskud, ser det enkelte barn og for eksempel henvender sig til børnene førend de henvender sig til forældrene ved aflevering om morgenen. Om eftermiddagen har personalet som oftest viden om, hvad barnet har lavet i løbet af dagen. Forældrerepræsentanten fortæller om diverse fællesarrangementer blandt andet jule- og sommerfest, som forældrerådet har en aktiv rolle i. Personalet fortæller, at ved arrangementerne har de holdt fast i den faste rollefordeling fra stuerne, så der er medarbejdere der har mulighed for at tale med forældrene og andre der tager sig af børnene indtil de bliver hentet. Praksis med personalerokade mellem stuerne og afdelingerne giver forældrene en oplevelse af at kende de voksne på kryds af hele huset, hvilket gør samarbejdet lettere og et højt tillidsniveau. Forældrerådet kender deres opgaver og der gives eksempler på, hvad de fire årlige møder bliver brugt til for eksempel gennemgang af pædagogiske tiltag. Forældrerådet er derudover bindeled mellem ledelse og forældre, hvis der har været utilfredshed, hvilket der ikke er

meget af. Derudover faciliterer de for eksempel børnefotografering, hvilket blev set ved observationen.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Sammenhæng i overgange

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god overgang fra hjem til dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god og sammenhængende overgang fra dagtilbud til KKFO og skole.
- Forældrebestyrelsen inddrages i høj grad i arbejdet med at skabe gode og sammenhængende overgange for børn fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidshjem og skole.
- Dagtilbuddet deltager i høj grad i Stærkt Samarbejde med skolen/KKFO'en og forholder sig aktivt og reflekterende til målene i samarbejdsaftalen.

I den faglige dialog fremgår det, at Alle børn skal have en god start på dagen med en god overgang fra hjem til dagtilbud. Her hjælper de faste roller børnene, og særligt flyverrollen sikrer, at der altid er en fast voksen til at modtage barnet. Der kan sagtens være fleksibilitet i rollefordelingen, hvis barnet eller forældrene har behov for en bestemt voksen i modtagelsen. Medarbejderne gør meget ud af, at børnene bliver positivt italesat for hinanden ved ankomst, så der opbygges relationer fra start af. Medarbejderrepræsentanten fortæller, hvordan de guider og vejleder forældrene til en nemmere afsked, hvis det er svært at sige farvel om morgenen. Modtagelse af nye børn foregår efter en fast procedure i både vuggestuen og børnehaven. Der er stor opmærksomhed på at guide og vejlede forældrene i denne periode, så de hurtigt bliver fortrolige med forventningerne til dem. Ved dialogen fortælles der derudover om overgangen mellem vuggestuen og børnehaven, der foregår med faste besøg, der langsomt intensiveres både i antal og varighed. Arbejdet med fælles pædagogiske temaer på tværs af huset bidrager også til at lette overgangene for børnene. Overgangen til skole og KKFO følger de formelle krav om overleveringssamtaler og fem års status, og børnehaven har med stor succes også henvist til indsatser som "God skolestart". Arbejdet med storebørnsgruppen tager udgangspunkt i generelle udviklingstrin hos børnene for eksempel fra Sprogtrappen fremfor skoleopgaver, medarbejderne oplever en større positiv effekt hos børnene, samtidig med at det giver forældrene et godt indblik i, hvad det kræver af barnet at starte i skole. Storebørnsgruppen mødes stort set hver dag, da der bliver arbejdet intensivt med særlige indsatser i denne børnegruppe. I det forgangne år har børnehaven deltaget i et pilotprojekt med en anden institution fra klyngen og Skolen på Amagerbro om overgange. Projektet sluttede i april/maj 2023, men det er aftalt, at projektet starter igen efter nytår i samarbejde med flere institutionen fra klyngen. Den fælles kanon til overgange bliver brugt og storebørnsgruppen besøger både skole og KKFO. Forældreråd og -bestyrelse har endnu ikke været inddraget i drøftelserne af de gode overgange på grund af nyvalg, men temaet er på programmet i nærmeste fremtid. Ledelsen fortæller at Jacob Holms minde deltager i Stærkt samarbejde, hvor der i år er opsat fælles mål med fokus på at kunne begå sig i børnefællesskaberne.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Evalueringens kultur

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med trivselsvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med sprogvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis på tværs af stuer, afdelinger og matrikler.
- Der er i nogen grad etableret en evalueringens kultur i dagtilbuddet, som udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø.
- Dagtilbuddet arbejder i nogen grad med at inddrage børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering.

I den faglige dialog fremgår det, at Jacob Holms minde arbejder systematisk med trivselsvurderinger og opfølgning. Topi udfyldes to gange om året i overensstemmelse med vejledningen. Forældrene bliver inviteret til samtale ved vurderingen bekymring eller alvorlig bekymring og inddrages i udarbejdelse af eventuelle handleplaner og opfølgningen på dem. Hvis der er et ønske eller behov, kan forældrene også få en samtale selv om der ikke er vurderet bekymring i TOPI. Børnehaven arbejder systematisk med sprogvurderinger og opfølgning. De er stoppet med at vurdere alle 4-årige, så nu vurderes kun de 3 og 5 årige. Forældrene bliver involveret ligesom ved TOPI både i forhold til samtale og handleplaner. Medarbejderrepræsentanten giver et eksempel på, hvordan planen bliver udarbejdet og evalueret. Som oftest er evalueringen mundtlig og sker et par gange i løbet af indsatsen. Der fortælles, hvordan institutionen to gange om året udfylder sprograppen på alle børn forskudt af deadlines til TOPI. Resultaterne fra de to redskaber supplerer hinanden fint og giver et godt indblik i barnets hele udvikling. For at opbygge og vedligeholde ens praksis i hele huset, har der blandt andet været afholdt oplæg på personalemøder, nedsat arbejdsgrupper og givet sparring og feedback på tværs af huset. Leder fortæller, at medarbejderne er nysgerrige på hinandens og det er blevet mere legitimt at spørge til hinandens praksis, hvis aftaler ikke bliver overholdt. Medarbejderne oplever selv, de er blevet bedre til at modtage feedback uden at tage det personligt. Fagudtryk er ikke længere, noget der bare lyses af, men et redskab til at forstå, om vi taler om det samme. Arbejdsfællesskabet er blevet udviklet, så uenighed ikke længere opfattes som kritik, men som udvikling og en undersøgelse af om vi er på vej det samme sted hen. Øvebaner er en legitim arbejdsform, det er ok for os at fejle, vi skal bare rette op på fejlene, når vi finder dem. Leder fortæller om en generel udvikling i huset, hvor flere og flere redskaber og metoder til systematik og faglig udvikling bliver brugt og ses som en støtte og support. Der er lagt en plan for evaluering af læreplanen, hvor fokus vil være på sproglige aktiviteter. Evalueringen vil særligt kigge på effekten for børnene, men det endelige forløb og inddragelse af børneperspektivet kan der ikke redegøres for på grund af pædagogisk leders fravær. Medarbejderrepræsentanten giver i stedet et eksempel på, hvordan de inddrager børnenes perspektiver i planlægningen af aktiviteter. Barnets interesse for et bestemt emne blev fulgt op med både sang, historier, ture ud af huset og kreative projekter. Der kom derudover mange bud på, hvordan video og billeder og andre spor fra børnene kan inddrages i evalueringen.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Institutionens kommentarer

Institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn

Her beskriver institutionens leder i korte træk, hvordan institutionen har arbejdet med opfølgning og eventuelle anvisninger i perioden siden sidste tilsyn

På P-møderne og stuemøderne.

Institutionens kommentarer til dette års tilsynsrapport

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets eventuelle anvisninger på opfølgende tiltag?

Hvordan vil institutionen sikre, at en positiv udvikling fastholdes?

Bilag 1

Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering

Lederens svar

Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?

Ja

Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)

Ja

Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?

Ja

Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?

Ja

Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?

Ja

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud? (0-9-års institutioner)

Ja

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om smitsomme sygdomme hos børn og unge? (10-18-års institutioner)

Ikke besvaret

Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?

Ja

Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)

Ja

Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://jacobholmsminde-kk.aula.dk/om-os/styrkede-paedagogiske-laereplan-2021-2023
--	---

Har institutionen inden for de seneste to år gennemført og offentliggjort en evaluering af arbejdet med læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål? (0-5-års institutioner)	Ja
--	----

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://jacobholmsminde-kk.aula.dk/om-os/styrkede-paedagogiske-laereplan-2021-2023
--	---

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har institutionen gennemført en fritidsmiljøvurdering indenfor de seneste to år? (10-18 års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har institutionen en opdateret sorg og kriseplan? (10-18 års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har institutionen lokale retningslinjer for håndtering og forebyggelse af vold, trusler og krænkende adfærd? (10-18 års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for de sidste to år? (6-9 års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage? (0-9-års institutioner)	Ja
--	----

Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?	0
--	---

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år?	Ja
---	----

Hvornår fik institutionen sidst gennemført hygiejnetilsyn? (0-5-års institutioner)	Ikke besvaret
---	---------------

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen?	Nej
---	-----

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning?	Ja
---	----

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev?	Ja
---	----

Har institutionen en beredskabsplan?	Ja
--------------------------------------	----

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen?	Nej
---	-----

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering? Ja

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen? Ja

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen? Nej

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år? Ja

---

Er eventuelle bemærkninger fra legepladstilsynet udbedret? Ja

---